

ת"פ 53649/12/18 - מדינת ישראל נגד מגדלים-בלס ניהול נכסים בע"מ, שאול בלס

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ת"פ 53649-12-18

10 ספטמבר 2019

לפני:

כב' השופט אורן שגב

המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד ליבי תורן ממשרד ששון יצחק

-

הנאשמים:

1. מגדלים-בלס ניהול נכסים בע"מ
2. שאול בלס
ע"י ב"כ: עו"ד גדי גליצקי

החלטה

לפניי בקשת הנאשמים להורות על ביטול כתב האישום שהוגש נגדם. אקדים אחרית לראשית ואציין, כי לאחר שנתתי את דעתי לטענות הצדדים, החלטתי לקבל את טענת ההתיישנות בלבד, ולדחות את יתר הטענות בנוגע לביטול כתב האישום, והכל כפי שיפורט להלן.

1. ביום 24.12.18 הוגש כנגד הנאשמים 1-2 כתב אישום בגין עבירות לכאורה על חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, תשנ"ו-1996 וחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958. לכל אחד מהם יוחסו 47 יחידות עבירה, כמפורט בכתב האישום.

2. בהתאם למתואר בכתב האישום, בזמנים הרלוונטיים, הנאשמת 1 היתה חברה פרטית שתחום עיסוקה מתן שירותי ניקיון, שמירה, ניהול ואחזקת בניינים ומשרדים. הנאשם 2, שימש בזמנים הרלוונטיים לכתב האישום כמנהל פעיל וכבעל מניות בנאשמת 1.

3. ביחס לאישום הראשון, טענה הנאשמת 1, כי בסוף שנת 2014 או בסמוך לכך, היא הפסיקה את פעילותה בניהול מגדלי יוקרה ובניינם, סיימה את כל התקשרויותיה החוזיות ומאז נמצאת "בקשר עסקי חשבונאי עם חברה אחת בשם מגדלים קאנטרי סביון המפעילה קאנטרי קלאב ביישוב סביון" (סעיף 3 לבקשה). לטענתה, היא לא היתה

בזמנים הרלוונטיים קבלן שירות כמשמעות המושג בחוק העסקת עובדים ע"י קבלני כוח אדם, והדבר קיבל ביטוי בפסק דין שניתן בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב בס"ע 46413-06-11 ואושר ע"י בית הדין הארצי לעבודה בע"ע 31301-08-13.

4. לאור האמור לעיל, טענו הנאשמים, כי הגשת כתב האישום נגדם מהווה פגם או פסול בכתב האישום, כאמור בסעיף 149(3) לחסד"פ ועומדת בניגוד גם לסעיפים 149(4) ו- 149(10) לחסד"פ. הנאשמים הוסיפו, כי כתב האישום הוגש בשיהוי וכי לאור מועד הגשת כתב האישום, הרי שכל העבירות שבוצעו לכאורה לפני 24.12.13 - התיישנו. בנוסף, החלטת המאשימה להגיש כתב אישום כנגדם ולא כנגד מזמיני השירות, מלמדת על אכיפה בררנית וגם מהטעם הזה, יש להורות על ביטול כתב האישום.

5. ביחס לאישום השני, שבו הנאשמים על טענת אכיפה בררנית והבהירו כי כל הכספים שנוכו משכרם של העובדים, הועברו במלואם לחברות הביטוח עוד בשנת 2014, בטרם החל האגף לאכיפת חוקי העבודה בבדיקת זכויות עובדי הנאשמת. עוד הוסיפו, כי ניהול הליך פלילי בגין מה שהגדירו כ"איחורים קלים בהעברת ניכויים לחברות הביטוח, עומד בניגוד לרוח הדברים ואופי הנחיות היועץ המשפטי לממשלה לעניין קביעת דרכים חלופיות לענישה פלילית, וזאת באמצעות סיווג עבירות מסוג אלו המפורטות בכתב האישום כעבירות מנהליות" (סעיף 23 לבקשה). הנאשמים שבו על טענות ההתיישנות והשיהוי, ולגופו של עניין כפרו בעובדות כתב האישום, תוך שהם מציינים כי פעלו בתום לב

6. הנאשמת הקדימה וטענה, כי כתב האישום שהוגש כנגד הנאשמים ביום 24.12.18, מכיל 2 אישומים שונים ומייחס להם עבירות רבות על הוראות החיקוק שצוינו בכתב האישום. לטענתה, בסמוך לאחר מסירת חומר הראיות לידי הנאשמים, התנהל בין הצדדים משא ומתן, ומשזה לא צלח, העלו הנאשמים טענות מקדמיות, שהסעד הנדרש בצדן הוא סעד דרסטי, הניתן בצמצום. לגופו של עניין, טענה כי אין בטענות שהועלו כדי להוות בסיס לביטול כתב האישום, שעה שסעד כזה ניתן רק מקום בו ביה"ד מגיע למסקנה, כי היתה התנהגות בלתי נסבלת מצד הרשות, באופן שהדעת אינה יכולה לסבול זאת (ע"פ 2910/94 יפת נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) וכן: ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' ד"ר איתמר בורוביץ, פ"ד נט(6)).

7. באשר לטענת הנאשמים כי בזמנים הרלוונטיים לכתב האישום, הנאשמת לא שימשה כקבלן שירות בתחום הניקיון, השמירה והאבטחה, וזאת בהתבסס על הליך אזרחי שהתנהל כנגדה, הרי שלצורך קביעה עובדתית בדבר עיסוקם העיקרי של הנאשמים, על בית הדין להיחשף לחומר הראיות המצוי בתיק ולהכריע על בסיסו, דבר שמטבע הדברים, לא ניתן לעשות בשלב מקדמי זה; יתרה מזאת, בעוד שבהליך האזרחי דובר על עובד אחד שתבע את זכויותיו, הרי שכתב האישום מתייחס למספר עובדים שעבדו בבניינים שונים, והכל כמפורט בכתב האישום. כך או כך, חומר הראיות המצוי בתיק, מצביע בבירור על היקף עיסוקם של הנאשמים בתחום הניקיון, השמירה והאבטחה. הנאשמים לא הצביעו על פגם בכתב האישום, ובוודאי לא פגם המצדיק את ביטולו. כך גם לא ניתן להכריע בשלב זה, כי העובדות המתוארות בכתב האישום, אינן מהוות עבירה.

8. בנוגע לטענת ההתיישנות, טענה המאשימה, כי מדובר בעבירות מסוג עוון, שתקופת ההתיישנות ביחס אליהן היא 5 שנים. בהתאם לסעיף 9ג' לחסד"פ, בעבירת מסוג זה, שנערכה לגביהן חקירה על פי חיקוק או הוגש כתב אישום או התקיים הליך מטעם בית המשפט, יתחיל מניין התקופות מיום ההליך האחרון בחקירה או מיום הגשת כתב האישום, או מיום ההליך האחרון מטעם בית המשפט, הכל לפי המאוחר יותר.

9. ביחס לאישום הראשון, טענה המאשימה, כי מדובר על עבירות שבוצעו לכאורה בין החודשים 09/2013 עד

10/2014, כולל. החקירה החלה בחודש 02/2014 ונמשכה עד לשנת 2016, אז הועבר התיק לבחינת הממצאים במחלקה המשפטית ונדרשו השלמות נוספות. בסופו של דבר, כתב האישום הוגש, כאמור ביום 24.12.18.

10. לאור האמור לעיל, טענה המאשימה, כי בשים לב לחומר הראיות בתיק, התיישנות העבירה החלה ממועד חקירתו השנייה של הנאשם 2 בחודש 11/2015 לכל הפחות, ומכאן שהעבירה אמורה להתיישן בחודש 11/2020.

11. בנוגע לטענת השיהוי, טענה המאשימה, כי בשים לב להיקף חומר החקירה בתיק, מספר העובדים ומועדי ביצוע העבירות, בפרט באישום השני, ההחלטה להגיש כתב אישום והמועד בו הוגש, נמצאים במתחם הסבירות ולא נעשה שיהוי בלתי מוצדק בהגשת האישום.

12. ביחס לטענת אכיפה בררנית, טענה כי לא נפל פגם בשיקול הדעת שהוביל להחלטה להגיש כתב אישום, וככל שהנאשמים מבקשים לקבל מידע על כמות כתבי האישום שהוגשו במקרים דומים, רשאים הם לקבלו בהתאם לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998. עוד טענה, כי העבירות המיוחסות לנאשמים הן עבירות חמורות וגם מן הטעם הזה, ההחלטה להעדיף את ההליך הפלילי על פני ההליך המנהלי, מוצדקת וסבירה.

אשר להכרעתי

13. אקדים ואתייחס לטענת ההתיישנות. העבירות מושא 2 האישומים הנכללים בכתב האישום, הנן מסוג עוון ולכן, בהתאם לסעיף 9(א) (3) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן - **החסד"פ**), תקופת ההתיישנות לגביהן היא 5 שנים.

14. סעיף 9(ג) לחסד"פ קובע כי "בפשע או עוון אשר תוך התקופות האמורות בסעיף קטן (א) נערכים לגביהם חקירה על פי חיקוק או הוגש כתב אישום או התקיים הליך מטעם בית המשפט, יתחיל מניין התקופות מיום ההליך האחרון בחקירה או מיום הגשת כתב האישום או מיום ההליך האחרון בבית המשפט, הכל לפי המאוחר יותר". במקרה זה, כתב האישום אשר הוגש ביום 24.12.18 הוא "ההליך" המאוחר ביותר שבוצע בתיק. לפיכך, כל עבירה המיוחסת לנאשמים לפני 24.12.13 - התיישנה. ודוק. המאשימה לא טענה, כי הליך החקירה או מועד הגשת כתב האישום נדחו או התעכבו בגין מעשים או מחדלים הקשורים בנאשמים ועל כן, פרק הזמן שלקח למאשימה לבצע את פעולות החקירה צריך להיזקק לחובתה.

15. בנוגע לטענת השיהוי, בשים לב לעובדה שמדובר בריבוי עבירות, אני נוטה לקבל את טענת המאשימה בנוגע לכך שהליכי החקירה עד לגיבושו של כתב האישום התארכו, ומהטעם הזה, סבורני, כי פרק הזמן שלקח למאשימה להגיש את כתב האישום אינו מצדיק בנסיבות העניין את ביטולו של כתב האישום. יחד עם זאת, מן הראוי שהדבר יישקל במסגרת גזירת העונש של הנאשמים, ככל שיורשעו בדינם.

16. בנוגע לכל יתר טענות הנאשמים, הרי שדינם להתברר בשלב הראיות ולא כעת, ובמה דברים אמורים? אזכיר, כי בהתאם לפסיקת בית הדין הארצי לעבודה, מקומה של טענת הגנה מן הצדק מסוג אכיפה בררנית, להתברר במסגרת שלב הראיות, ולא כעת. ראו לעניין זה עפ"א 16393-12-13, עפ"א 43130-02-14 **מדינת ישראל נ' אלירן דואב**. להלן - "**הלכת דואב**" ניתן ביום 09.09.15.

17. אביא להלן בתמצית את עיקרי הלכת דואב, הרלוונטיים לעניינינו:

(א) החלטה על הגשת כתב אישום צריכה לעמוד באמות המידה של המשפט המנהלי, שכן שיקול דעתו של תובע הוא שיקול דעת מנהלי (ע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פרץ** [פורסם ביום 10.9.13] (להלן - "**עניין פרץ**").

(ב) על פי המודל המינהלי של טענת ה"הגנה מן הצדק" הוקנתה לבית המשפט הסמכות להפעיל ביקורת שיפוטית על רשויות התביעה והחקירה, וזאת מקום שההליך המנהלי של קבלת ההחלטה להעמיד אדם לדין עומד בסתירה מהותית לעקרונות של "צדק והגינות משפטית" (כלשון סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי). מקום שבו נטענת טענה של "הגנה מן הצדק" מן הראוי לבחון את מידת "נפסדותה" של התנהגות הרשות בנפרד משאלת אשמתו או חפותו של הנאשם, שהרי גם אם אשמתו גלויה וברורה על פני הדברים, אין בכך כדי למנוע ממנו מלהנות מ-"הגנה מן הצדק", אם נתקיימו הנסיבות המיוחדות המצדיקות זאת (בג"צ 1563/96 כץ נ' היועץ המשפטי לממשלה פ"ד נה (1) 529, 549 - 550).

(ג) טענה של אכיפה בררנית נחשבת לאחד הביטויים של טענת ה"הגנה מן הצדק" המוכרת כטענה מקדמית במשפט הפלילי, והיא מעוגנת היום בהוראת סעיף 149(10) לחסד"פ (ראו ע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פולדי פרץ ואח'** (10.9.2013), בפסקה 27 וההפניות שם, להלן: **עניין פרץ**, וכן בש"פ 7148/12 **עז אל דין כנאנה נ' מדינת ישראל** (14.10.2012) (להלן: **עניין כנאנה**, בפסקה 14).

(ד) ביסוד דוקטרינת ההגנה מן הצדק עומדת התכלית להבטיח הליך פלילי ראוי, צודק והוגן. כך נקבע בשורה ארוכה של פסקי דין, ובהם פסק הדין המנחה בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ'**, פ"ד נט(6), 806-807 (2005), (להלן: **פרשת בורוביץ'**), אשר קבע כי "בעיקרון עשויה אפוא ההגנה לחול בכל מקרה שבו קיומו של ההליך הפלילי פוגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות כפי שזו נתפסת בעיניו של בית-המשפט. עם זאת הובהר שם, כי "... לא כל מעשה נפסד שעשו הרשויות החוקרת או המאשימה, או רשות מעורבת אחרת, יצדיק את המסקנה שדין האישום להתבטל מטעמי הגנה מן הצדק".

(ה) עוד נקבע כי "ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק מהווה...מהלך קיצוני שבית המשפט אינו נזקק לו אלא במקרים חריגים ביותר. בדרך כלל יידרש הנאשם להראות, שהתקיים קשר סיבתי בין התנהגותו הנפסדת של הרשויות לבין הפגיעה בזכויותיו. ..." (עמ' 807 לפסק הדין הנ"ל).

(ו) דוקטרינת ההגנה מן הצדק עשויה לחול גם על מקרה בו שוכנע בית המשפט כי ההחלטה להגיש כתב אישום חרגה ממתחם הסבירות, באופן שיש בהגשת כתב אישום כדי לפגוע באופן חריף בתחושת הצדק וההגינות.

(ז) בית הדין הארצי התייחס לכך, תוך התייחסות לעניין פרץ בע"פ (ארצי) 14/07 **מדינת ישראל - הום סנטרס ואח'** (22.11.2007) להלן: **עניין הום סנטרס**, וכן ע"פ (ארצי) 43/10 **אלוניאל בע"מ נ' מדינת ישראל** (24.1.2013).

(ח) אכיפה בררנית שהיא כאמור אחד הביטויים של טענת ההגנה מן הצדק היא "אכיפת הדין נגד אדם אחד והימנעות מאכיפתו נגד אחרים - כאשר מדובר במקרים דומים", והיא יכולה לבוא לידי ביטוי בשני

אופנים: "הראשון, החלטה להעמיד לדין רק חלק מן המעורבים בפרשה נדונה; השני, החלטה להעמיד לדין בשעה שבפרשות אחרות שעניין דומה לא הוגשו כתבי אישום". המשותף לשניהם הוא כי "סמכות האכיפה הופעלה נגד אחד ולא נגד אחרים, ללא כל טעם טוב להבחנה ביניהם" (עניין פרץ).

(ט) ברקע הדברים, יש לזכור כי לרשות המנהלית שבידה מופקדת הסמכות להגיש כתבי אישום כמו לכל רשות מינהלית אחרת, עומדת חזקת התקינות המינהלית, לפיה היא מוחזקת כמי שפעלה כדין בהגישה את כתב האישום, וזאת כל עוד לא הוכח אחרת. על הטוען אחרת, הוא הנאשם שבפיו טענה לאכיפה בררנית, מוטל הנטל לנסות ולסתור את החזקה "ולהוכיח כי בוצעה לכאורה הבחנה לא ראויה בין מי שנתונים הרלוונטיים שווים. משעה שהוצג בסיס ראיתי כאמור, מתערערת חזקת התקינות והנטל יעבור אל כתפי הרשות המינהלית, אשר תתבקש להוכיח כי האכיפה - אף שהיא נחזית בררנית על-פני הדברים - התבססה על שיקולים עניינים בלבד, שיש להם משקל מספיק כדי לבסס עליהם את החלטתה" (עניין פרץ).

(י) ככל שימצא המותב הדין בטענה בדבר אכיפה בררנית כי די בתשתית הראייתית הלכאורית הראשונית שהניח הנאשם לפניו כדי להעביר את הנטל משכמו אל שכם התביעה כאמור לעיל, ובמסגרת תשובת המאשימה, יוכל בית המשפט להשתמש בסמכות כפי שהיא נתונה לו בסעיף 108 לחסד"פ ולהורות על הגשת נתונים ומסמכים, והכל בהתאם לנסיבות המקרה כפי שנפרשו לפניו.

18. בירור טענת אכיפה בררנית, מחייבת איפוא הצגת בסיס ראיתי ראשוני מטעמו של הנאשם לסתירת תקינות המעשה המינהלי, שכן על בית הדין להיכנס כבר בשלב הראשון לבדיקה פרטנית של חומר הראיות שלפניו, זאת על מנת להשתכנע שהנאשם נמנה עם קבוצת השוויון הרלוונטית שעליה הוא מצביע בטענתו לאכיפה בררנית. משנדרשת העמקה בחומר הראיות, תוך ראיה כוללת של מלוא היקפן, מן הראוי שהגורם שיזקק לדיון בטענת האכיפה הבררנית על שלביה השונים יהיה המותב הדין באישום לגופו. לאור האמור לעיל, על הנאשמים להעלות את טענת ההגנה מן הצדק מסוג אכיפה בררנית בשלב ההוכחות ועל כן, לעת הזו, אין מנוס מלדחותה.

19. באשר לבחירתה של המאשימה בהליך הפלילי חלף ההליך המנהלי, הרי שמדובר בפרורגטיבה המסורה לגורמי האכיפה, בהתאם למדיניות משפטית ובהתאם לכללים מנחים מטעם היועמ"ש. אוסיף, כי עומדת למאשימה חזקת התקינות המנהלית, ומכל מקום, העובדה שכתב האישום מייחס לנאשמים ריבוי עבירות, מצביעה על כך שהחלטתה של המאשימה לבכר את ההליך הפלילי על פני ההליך המנהלי, סבירה, ומכל מקום, בוודאי שאינה מצדיקה התערבות של בית הדין.

אחרית דבר

20. הבקשה לביטול כתב האישום - נדחית.

21. כל עבירה המיוחסת לנאשמים שהתבצעה לכאורה לפני יום 24.12.13 - בטלה מחמת התיישנות.

22. משניתנה כפירתם של הנאשמים לעובדות כתב האישום, אני מורה על העברת התיק לשמיעת ראיות, בהתאם לסדרי העבודה בבית"ד.

ניתנה היום, י' אלול תשע"ט, (10 ספטמבר 2019), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.